

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 17 | Tazria | Sicha 1

.א

1. ויקרא י"ב:א-ג'

וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטִמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּי־מִן נִדְתָּ דְוָתָהּ תִּטְמָא: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשָׁר עָרְלָתוֹ:

Vayikra 12:1-3

Hashem spoke to Moshe, saying: Speak to the Israelite people thus: When a woman at childbirth bears a male, she shall be unclean seven days; she shall be unclean as at the time of her menstrual infirmity. — On the eighth day the flesh of his foreskin shall be circumcised.

2. ספרא, תזריע פרשת יולדת, פרק א א'

[א] "בשמיני" – יכול בין יום בין לילה? תלמוד לומר "ביום" – ביום ולא בלילה. אין לי אלא הנימול לשמונה שיהא ביום; מנין לתשעה, לעשרה, לאחד עשר ושאר כל הנימולים לא יהיו אלא ביום? תלמוד לומר "וביום".

Sifra, Tazria Parashat Yoledet, Chapter 1 1

1) ("And on the eighth day he shall circumcise the flesh of his foreskin.") I might think either in the daytime or at night; it is, therefore, written "the day" — the day and not the night. This tells me (only) that one circumcised on the eighth day must be circumcised in the daytime. Whence do I derive the same for one who is circumcised on the ninth day or the tenth day or the eleventh day or on any other day? From "and on the day."

3. בראשית י"ז:ט"ו, י"ב

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֶל-אַבְרָהָם וְאֵתָה אֶת-בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרָיִךְ לְדֹרֹתֶם... וּבְנֵי-שָׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יָלִיד בְּיָת וּמִקְנֵת-כְּסָף מִכֹּל בְּרִי-נֶכֶר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא:

Bereishis 17:9,12

G-d further said to Abraham, "As for you, you and your offspring to come throughout the ages shall keep My covenant... And throughout the generations, every male among you shall be circumcised at the age of eight days. As for the homeborn slave and the one bought from an outsider who is not of your offspring,

4. שבת קל"ב א'

ורבי יוחנן אמר: אמר קרא "ביום". "ביום", אפילו בשבת. אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן: אלא מעתה מחוסרי כפרה, דכתיב בהו "ביום", הכי נמי דדחו שבת?! ההוא מיבעי ליה ביום ולא בלילה. האי נמי, מיבעי ליה ביום ולא בלילה! ההוא מ"בן שמנת ימים" נפקא.

Tractate Shabbos 132a

And Rabbi Yoḥanan said: The verse says: "And on the eighth day... shall be circumcised" (Vayikra 12:3), which means that the child is circumcised **on the eighth day** whenever it occurs, **even on Shabbat**. **Reish Lakish said to Rabbi Yoḥanan: But if** what you say is **so**, then, with regard to **those lacking atonement**, such as a zav or a healed leper, who must after their immersion still bring an atonement offering in order to complete their purification process, **with regard to whom** the term **on the day** is also **written**, as in the verse: "And on the eighth day he shall take two he-lambs without blemish, and one ewe-lamb of the first year without blemish" (Vayikra 14:10), sacrificing their atonement offerings **should also override Shabbat**. Rabbi Yoḥanan responded: **That verse is necessary** to teach that the sacrifice must be brought **during the day and not at night**. Reish Lakish asked: **This** verse with regard to the mitzva of circumcision **is also necessary** to teach that circumcision must be performed **during the day and not at night**. Rabbi Yoḥanan replied: **That** is derived **from** a different verse, which states: "And **he that is eight days old** shall be circumcised among you throughout your generations" (Bereishis 17:12). That circumcision must take place during the day is derived from that verse.

ב.

5. שמות רבה י"ט:ה'

ורבותינו אמרו, לא בקשו ישראל למול במצרים, אלא כלם בטלו המילה במצרים חוץ משבטו של לוי... והנה הקדוש ברוך הוא מבקש לגאלן ולא היה להם זכות, מה עשה הקדוש ברוך הוא קרא למשה ואמר לו לך ומהול אותם. ויש אומרים, שם היה יהושע שמל אותם... והרבה מהן לא היו מקבלים עליהם למול, אמר הקדוש ברוך הוא שיעשו הפסח וכיון שעשה משה את הפסח גזר הקדוש ברוך הוא לארבע רוחות העולם ונשובות בגן עדן מן הרוחות שבגן עדן הלכו ונדבקו באותו הפסח... והנה ריחו הולך מהלך ארבעים יום, נתכנסו כל ישראל אצל משה אמרו לו בבקשה ממך האכילנו מפסחה, מפני שהיו עיפים מן הריח, היה אומר הקדוש ברוך הוא, אם אין אתם נמולין אין אתם אוכלין, שנאמר: ויאמר ה' אל משה ואל אהרן זאת חקת הפסח וגו' (כל ערל לא יאכל בו), מיד נתנו עצמן ומלו, ונתערב דם הפסח בדם המילה, והקדוש ברוך הוא עובר ונוטל כל אחד ואחד ונושקו ומברכו, שנאמר (יחזקאל טז, ו) ונאעבר עליך ונאראך מתבוססת בדמיה וגו', חיי בדם הפסח, חיי בדם מילה.

Adapted from Shemos Rabbah 19:5

Hashem was looking for merits to enable Bnei Yisrael's redemption. He had Moshe command them to do *brit*

milah but many refused. Hashem told Moshe to make a *korban pesach*. Hashem instructed the winds from the four corners of the earth to blow through Gan Eden, carrying its scent and embedding it in Moshe's Pesach. The aroma was overpowering. Enticed by the smell, they came to Moshe and asked to partake, but he told them that they first needed to be circumcised, as halacha requires for one to partake in *korban pesach*. They did the *milah*, and its blood mingled with that of the *korban*. Hashem took each one of them, kissed him and blessed him, as hinted in the *pasuk* "I passed over you and saw you wallowing in your blood, and I said to you: 'in your blood, you shall live'; and I said to you: 'in your blood, you shall live'" (Yechezkel 16:6). Chazal tell us that this double mention of living by blood refers to the blood of brit *milah* and *korban pesach*.

.ג

6. יפה תואר על שמות רבה י"ט:ה'

מיד נתנו עצמון ומלו. יתכן שהיה זה קודם חשיכה שמשחשיכה שהוא יו"ט אין מילה שלא בזמנה דוחה אותה ועוד דאין מילה בלילה. ומיהו קשה דע"כ זה היה אחר שחיתה וצלי והאיך יכול להאכילן ממנו כשנמולו מאחר שלא נמנו עליו קודם שחיתה. וי"ל דהוראת שעה היתה:

Yefeh To'ar on Shemot Rabbah 19:5

It is possible that this (the circumcisions) took place before dark, because **A.**: after dark it is already Yom Tov when it is prohibited to perform circumcision not at its appointed time (i.e. on the eighth day of life). **B.**: Circumcision is not performed at night....

7. שיר השירים רבה א' י"ב ג'

(עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו) א"ר אבהו עד שמשוה וישראל מסובין ואוכלין פסחיהם במצרים כבר הקדים הקדוש ברוך הוא שנאמר (שמות יב) "ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים" היא דעתיה דרבי אבהו למימר סירי נתן ריחו מלמד שהיה ריחו של אותו הדם קשה והופיע להם הקב"ה ריח טוב מבשומי גן עדן והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו משה רבינו תן לנו מה נאכל אמר להם משה כך אמר לי הקדוש ברוך הוא "כל בן נכר לא יאכל בו" עמדו והפרישו הנכרים שביניהם והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו משה רבינו תן לנו מה נאכל אמר להם כך אמר לי הקב"ה "וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אותו אז יאכל בו" עמדו ומלו את עבדיהם והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו תן לנו מה נאכל אמר להם כך אמר לי הקדוש ברוך הוא סינטומוס "כל ערל לא יאכל בו" מיד כל אחד ואחד נתן חרבו על ירכו ומהל עצמו מי מלך ר' ברכיה אמר משה היה מוהל ואהרן פורע ויהושע משקה :

Shir Hashirim Rabbah 1:12:3

Rabbi Abahu said, "While Moshe and the people of Israel were still eating the Passover offering in Egypt, the Holy One had already struck the Egyptians, as is written, "And it was about the middle of the night..." (Shemos 12). This is the meaning of the following verse according to Rabbi Abahu: "While the king was inclining on his couch, my nard (see below) gave forth its fragrance." (Song of Songs 1:12) The fragrance is a reference to aroma of the Passover offering that came to mask the smell of Egyptian blood. The sages explain that, "the smiting of the Egyptians by their first born," (Tehilim 136) refers to the killing of the elders by the first born of Egypt. When the elders refused to let the Israelites go free in order to save their first born children, the first born attacked them. So the smell of blood came from the death of the elders as well as the first born who died in any case during the tenth plague. The smell of death was so great in Egypt that G-d made the smell of the Passover offering as good as the aroma of the Garden of Eden. As a result, the

Israelites were dying to eat the Passover offering. They said to Moshe, "Give us a bit of what you are eating!" Moshe answered: G-d has said to me, 'the foreigner may not eat it!' They then removed the non-Israelites from their midst. They were still dying to try the Passover offering, so they said to Moshe, "Give us a bit of what you are eating!" Moshe answered: G-d has said to me, Your slaves must be circumcised and then you may eat of the Passover offering. They immediately circumcised their servants. They were still ravenous for the Passover offering. They said to Moshe, "Give us a bit of what you are eating!" Moshe answered: G-d has said to me quite succinctly, "The uncircumcised may not eat of it." Immediately the Israelites all took their knives and were ready to circumcise themselves. Who actually performed the circumcision? Rabbi Berechiah said, Moshe, Aharon and Yehoshua. One performed the circumcision, one drew out the drop of blood, and one poured the cup of wine.

8. שמות י"ב:ח'

וְאָכְלוּ אֶת־הַבֶּשֶׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמִצֹּאת עַל־מֵרְרִים יֹאכְלֶהּ:

Shemos 12:8

They shall eat the flesh that same night; they shall eat it roasted over the fire, with unleavened bread and with bitter herbs.

9. שמות י"ב:ט"ז

וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶה לֹא־יַעֲשֶׂה בָהֶם אֶךְ אֲשֶׁר יֹאכַל לְכָל־נֶפֶשׁ תּוֹא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם:

Shemos 12:16

You shall celebrate a sacred occasion on the first day, and a sacred occasion on the seventh day; no work at all shall be done on them; only what every person is to eat, that alone may be prepared for you.

.ד

10. שיר השירים ג':ז'-ח'

הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֹשְׁמֵאָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל: כָּל־מִן אֲחֻזֵי חֶרֶב מִלְּמַדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חָרְבוֹ עַל־יְרֻכּוֹ מִפָּחַד בְּלִילוֹת:

Song of Songs 3:7-8

There is Solomon's couch, Encircled by sixty warriors Of the warriors of Israel, All of them trained in warfare, Skilled in battle, Each with sword on thigh Because of terror by night.

11. שיר השירים רבה ג

ורבנן פתרי קרא ביוצאי מצרים. הנה מטתו, מטותיו ושבטיו, היך מה דאת אמר: שבועות מטות. שלשמה למלך, שהשלום שלו. ששים גבורים אלו ששים רבוא, שיצאו ממצרים מבן עשרים שנה ולמעלה. מגבורי ישראל אלו ששים רבוא, שיצאו ממצרים מבן עשרים שנה ולמטה. כולם אחוזי חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו שבשעה שאמר להם משה: כך, אמר אלי הקדוש ברוך הוא סונטימוס. (שמות י"ב) וכל ערל לא יאכל בו מיד, כל אחד ואחד נטל חרבו על ירכו ומל עצמו.

12. יהושע ה'ב'-ח'

בַּעַת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־הַשָּׁמַיִם עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צָרִים וְשׁוּב מִן הַחַרְבוֹת צָרִים וְעַשׂוּ־לָךְ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צָרִים וְיִמְלֹךְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גְּבוּעַת הָעֵרְלוֹת: וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־מָלַךְ יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֵּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל | אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ בַמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: כִּי־מָלִים הָיוּ כָל־הָעָם הַיֵּצֵאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלְדִים בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ: כִּי | אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֵּם כָּל־הַגֹּיִם אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֵּצֵאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹל יְהוָה וְנִשְׁבַּע יְהוָה לְהָם לִבְלֹתָי הַרְאוֹתְכֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבוֹתְכֶם לָתֵת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ: וְאֶת־בְּנֵיהֶם הַקָּטָנִים תַּחְתֶּם אֲתֶם מִן הַשָּׁמַיִם כִּי־עֲרַלְתֶּם הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתְכֶם בְּדֶרֶךְ: וַיִּתֵּן כַּאֲשֶׁר־תָּמַדוּ כָל־הַגֹּיִם לְהַמְגֹל וַיִּשְׁבְּנוּ תַחְתֶּם בְּמַחְנֵה עַד חַיּוֹתְכֶם:

Yehoshua 5:2-8

At that time Hashem said to Yehoshua, "Make flint knives and proceed with a second circumcision of the Israelites." So Yehoshua had flint knives made, and the Israelites were circumcised at Gibeath-haaraloth. This is the reason why Yehoshua had the circumcision performed: All the people who had come out of Egypt, all the males of military age, had died during the desert wanderings after leaving Egypt. Now, whereas all the people who came out of Egypt had been circumcised, none of the people born after the exodus, during the desert wanderings, had been circumcised. For the Israelites had traveled in the wilderness forty years, until the entire nation—the men of military age who had left Egypt—had perished; because they had not obeyed Hashem, and Hashem had sworn never to let them see the land that Hashem had sworn to their fathers to assign to us, a land flowing with milk and honey. But He had raised up their sons in their stead; and it was these that Yehoshua circumcised, for they were uncircumcised, not having been circumcised on the way. After the circumcising of the whole nation was completed, they remained where they were, in the camp, until they recovered.

ה.

13. תהילים קל"ט:י"ב

גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחֲשֶׂיךָ מִמֶּנָּה וְלַיְלָה כִּיִּזְוֶה יֶאֱרֹךְ כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה:

Tehilim 139:12

Darkness is not dark for You; night is as light as day; darkness and light are the same.

ה-ו.

14. שמות י"ב:י"א

וְכָכָה תֹאכְלוּ אוֹתוֹ מִתְּנִינְכֶם חֲזָרִים נְעַלְיֶכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלַכֶּם בְּיַדְכֶם וְאֶכְלֹתֶם אוֹתוֹ בְּחַפְזוֹן פֶּסַח הוּא לִיהוָה:

Shemos 12:11

This is how you shall eat it: your loins girded, your sandals on your feet, and your staff in your hand; and you shall eat it hurriedly: it is a passover offering to Hashem.

15. רש"י על שמות י"ב:י"א

פֶּסַח הוּא לֵה'. הַקָּרְבָן הוּא קְרוֹי פֶּסַח, עַל שֵׁם הַדְּלוּג וְהַפְּסִיחָה שֶׁהַקָּב"ה מַדְלֵג בְּתֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין בְּתֵי מִצְרַיִם, וְקוֹפֵץ מִמִּצְרַיִם לְמִצְרַיִם

וישראל אמצעי נמלט, ואתם עשו כל עבודותיו לשם שמים (דבר אחר) דרך דילוג וקפיצה, זכר לשמו שקרוי פסח, וגם פסק"א לשון פסיעה:

Rashi on Shemos 12:11

IT IS THE PASSOVER OF HASHEM — The offering is called פסח in allusion to the springing and passing over — because the Holy One, blessed be He, passed over the houses of the Israelites in between the houses of the Egyptians and sprang from Egyptian to Egyptian, whilst the Israelite who was between them escaped. The words “And ye shall eat it in haste for it is a 'springing'-offering to Hashem” imply: Ye, therefore, do every act of sacrificial service connected with it (with the Paschal lamb) in honour of Heaven (G-d) by way of springing and leaping over (i. e. hastily), as a reminder of its name, which is called, the “springing”-offering. In old French, (Provençal) too, Pascua (the term for the Passover festival) signifies stepping over.

ז.

16. בראשית י"ז"ג

והמנול | ימנול יליד ביתך ומקנת פספך והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם:

Bereishis 17:13

they must be circumcised, homeborn, and purchased alike. Thus shall My covenant be marked in your flesh as an everlasting pact.